सहायक कक्ष अधिकारी, विक्रीकर अधिकारी, पोलीस उप निरीक्षक, गट-ब संयुक्त (पूर्व) परीक्षा-2017

A

CODE : **NO9**

2017

दि. 16 जुलै, 2017

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO. 435505

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक | केंद्राची संकेताक्षरे | शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

www.pariksha papers.in

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पानावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

1. स्वतंत्र भारतातील पहिले भारतीय गव्हर्नर जनरल कोण होते ?

(1) लॉर्ड माउंटबॅटन (2) सी. राजागोपालाचारी

(3) राजेंद्र प्रसाद (4) वॉरन हेस्टींग्ज

Who was the first Indian Governor General of Independent India ?

(1) Lord Mountbatten (2) C. Rajagopalachari

(3) Rajendra Prasad (4) Warren Hastings

---

2. निश्चलीकरणानंतर जनतेचे आयुष्य सुखकर होण्याचे उपाय सुचविण्यासाठी केंद्र सरकारने पाच राज्यांच्या मुख्यमंत्र्यांची समिती गठीत करण्याचे ठरविले. या समितीचे प्रमुख कोणाला केले गेले ?

(1) नितीश कुमार (2) सर्वानंद सोनोवाल

(3) ममता बॅनर्जी (4) एन. चंद्राबाबू नायडू

The Union Government decided to constitute a committee of Chief Ministers of five states to suggest measures to ease the sufferings of the people after demonetisation. Who is appointed as the head of the Committee ?

(1) Nitish Kumar (2) Sarbananda Sonowal

(3) Mamata Banerjee (4) N. Chandrababu Naidu

---

3. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) पंतप्रधान आणि त्यांच्या मंत्रिमंडळावरील अविश्वास प्रस्तावासंदर्भात भारतीय राज्यघटनेत काहीही नमूद करण्यात आलेले नाही.

(b) पंतप्रधान आणि त्यांच्या मंत्रिमंडळावरील अविश्वास प्रस्ताव फक्त लोकसभेतच सादर करता येतो.

(c) पंतप्रधान आणि त्यांच्या मंत्रिमंडळावरील अविश्वास प्रस्ताव लोकसभा आणि राज्यसभेत सादर करता येतो.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) (a) आणि (b) (4) फक्त (c)

Consider the following statements :

(a) There is no mention of a No Confidence Motion against the Prime Minister and Council of Ministers in the Constitution of India.

(b) A motion of No Confidence against the Prime Minister and Council of Ministers can be introduced in Lok Sabha only.

(c) A motion of No Confidence against the Prime Minister and Council of Ministers can be introduced in Lok Sabha and Rajya Sabha.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b) (3) (a) and (b) (4) Only (c)

---

www.parikshapapers.in

4. मुंबईच्या पहिल्या महिला जिल्हाधिकारी शर्वरी गोखले यांनी मृत्यू नंतर आपला मुंबईमधील फ्लॅट ________ दान दिला.

(1) हृदयावरील संशोधनासाठी (2) मूत्रपिंडावरील संशोधनासाठी
(3) मेंदूवरील संशोधनासाठी (4) मधुमेहावरील संशोधनासाठी

Mumbai's First lady Collector, Sharwaree Gokhale left behind her flat in Mumbai for ________ after her death.

(1) Heart research (2) Kidney research
(3) Brain research (4) Diabetes research

---

5. नोव्हेंबर 2016 मध्ये 'हॅन्ड इन हॅन्ड 2016' या नावाची संयुक्त लष्करी कवायत पुणे येथे भारत आणि ________ या देशांमध्ये पार पडली.

(1) रशिया (2) अमेरिका (3) चीन (4) जपान

Joint Military Exercise 'Hand in Hand 2016' was held in Pune in November 2016 between India and ________.

(1) Russia (2) America (3) China (4) Japan

---

6. भारतीय अर्थव्यवस्था रोकड-रहीत करण्यासाठी काय उपाययोजना आखाव्या यासाठी केंद्र सरकारने गठित केलेल्या समितीचे प्रमुख कोण आहेत ?

(1) अमिताभ कांत (2) बी. जनार्दन रेड्डी
(3) ए. घोष (4) एन. चंद्राबाबू नायडू

The centre announced a new committee to form a strategy to expedite the process of transforming India into a cashless economy. Who is the head of the committee ?

(1) Amitabh Kant (2) B. Janardhan Reddy
(3) A. Ghosh (4) N. Chandrababu Naidu

---

7. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) भारतमाला हा केंद्र शासनाचा महत्वाकांक्षी प्रकल्प आहे.
(b) या प्रकल्पांतर्गत 25,000 कि.मी.चे रस्ते बांधण्यात येणार आहेत.
(c) हा प्रकल्प 2018 पर्यंत पूर्ण केला जाईल.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) फक्त (c) (4) (a) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) Bharatmala is the ambitious Project of Central Government.
(b) The construction of 25,000 km roads will be undertaken during this projects.
(c) This project will be completed by 2018.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) Only (c) (4) (a) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

8. राज्यासाठीच्या मार्गदर्शक तत्वांच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **योग्य** आहे/त ते लिहा.
(a) देशात सामाजिक – आर्थिक लोकशाही प्रस्थापित करण्यासाठीची तत्वे यात आहेत.
(b) या भागात समाविष्ट असलेली तत्वे ही न्यायप्रविष्ट नाहीत.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?
(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)
(3) (a) आणि (b) दोन्हीही (4) (a) आणि (b) दोन्हीही नाही
Consider the following statement/s regarding the Directive Principles of State Policy.
(a) The principles spell out the Socio-economic democracy in the country.
(b) The provisions contained in these principles are not enforceable by any court.
Which of the statement/s given above is/are **correct** ?
(1) Only (a) (2) Only (b)
(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

9. भारतीय महिला क्रिकेट संघाने पाकिस्तान संघाला हरवून 'आशिया कप' जिंकला. या स्पर्धेमध्ये कोणाला सर्वोत्कृष्ट खेळाडूचा पुरस्कार दिला गेला होता ?
(1) मिताली राज (2) झुलान गोस्वामी
(3) लतिका कुमारी (4) स्मृती मांधना
The Indian Women's Cricket Team won Asia Cup by beating Pakistan. Who was adjudged as the player of the tournament ?
(1) Mitali Raj (2) Jhulan Goswami
(3) Latika Kumari (4) Smriti Mandhana

www.parikshapapers.in

---

10. भारतीय कनिष्ठ हॉकी संघाने 2016 साली विश्वचषक जिंकतांना अंतिम फेरीमध्ये पुढीलपैकी कोणत्या संघाचा पराभव केला होता ?
(1) पाकिस्तान (2) जर्मनी (3) अर्जेंटिना (4) बेल्जियम
Whom did Indian Junior Hockey team defeat in final match to win the World Cup in 2016 ?
(1) Pakistan (2) Germany (3) Argentina (4) Belgium

---

11. मरियप्पन थांगावेलू यांच्या बाबतीत खालील विधानांचा विचार करा.
(a) तो भारतीय पॅरालिम्पीक उंच उडीपटू आहे.
(b) रिओ डी जनेरिओ येथे भरलेल्या 2016 च्या समर पॅरालिम्पीक खेळात त्याने भारताचे प्रतिनिधित्व केले.
(c) तो पॅरालिम्पीक उंच उडीत सुवर्णपदक प्राप्त करणारा पहिला भारतीय होय.
योग्य पर्याय निवडा :
(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (a), (c) (4) वरील सर्व
Considering following sentences about Mariyappan Thangavelu.
(a) He is an Indian Paralympic high jumper.
(b) He represented India in 2016 Summer Paralympic games held in Rio De Janeiro.
(c) He is India's First Paralympic gold medalist in High Jump.
Select **correct** code :
(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (a), (c) (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

12. मेजर रोहीत सुरी यांना अलिकडेच भारताच्या राष्ट्रपतींच्या हस्ते ________ मिळाले.

(1) किर्ती चक्र (2) शौर्य चक्र

(3) अशोक चक्र (4) परमवीर चक्र

Major Rohit Suri recently received the ________ from President of India.

(1) Kirti Chakra (2) Shaurya Chakra

(3) Ashok Chakra (4) Param Vir Chakra

---

13. 'राष्ट्रीय विकास परिषदेत' पुढीलपैकी कोणत्या घटकांचा समावेश असतो ?

(a) पंतप्रधान

(b) अध्यक्ष, वित्त आयोग

(c) केंद्रीय कॅबीनेट मंत्री

(d) राज्यांचे मुख्यमंत्री

पुढीलपैकी **योग्य** पर्याय निवडा :

(1) फक्त (b) आणि (d) (2) फक्त (b) आणि (c)

(3) फक्त (a) आणि (c) (4) फक्त (a), (c) आणि (d)

Who among the following constitute the National Development Council ?

(a) The Prime Minister

(b) The Chairman, Finance Commission

(c) Ministers of Union Cabinet

(d) Chief Ministers of the States

Select the **correct** answer using the codes given below :

(1) (b) and (d) only (2) (b) and (c) only

(3) (a) and (c) only (4) (a), (c) and (d) only

---

14. भारतीय राज्यघटनेमध्ये आंतरराष्ट्रीय शांतता आणि सुरक्षा यांचा समावेश पुढीलपैकी कशात केलेला आहे ?

(1) राज्यघटनेची उद्देशिका (2) राज्याची मार्गदर्शक तत्वे

(3) मूलभूत कर्तव्ये (4) नववी सूची

In the Constitution of India, promotion of International Peace and Security is included in the :

(1) Preamble to the Constitution (2) Directive Principles of State Policy

(3) Fundamental Duties (4) Ninth Schedule

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.pariksha papers.in

15. पुढील विधानांपैकी कोणते/ती विधान/ने **योग्य** आहेत ते लिहा ?

(a) सर्वोच्च न्यायालयाने राष्ट्रीय आणि राज्यमहामार्गावरील मद्यविक्रीवर बंदी आणली आहे.

(b) ही बंदी पुढील वर्षी एक एप्रिलपर्यंत अंमलात आणावयाची असून या द्वारे महामार्गाच्या बाजूने 1000 मीटर अंतरावर असणारी मद्यविक्रीची दुकाने बंद करण्यात येतील.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) (a) आणि (b) दोन्ही (4) दोन्हीही नाही

Consider the following statement/s and select the **correct** answer :

(a) The Supreme Court banned the sale of alcohol along national and state highways.

(b) It set a deadline of April 1st next year to shut down all liquor shops situated at a distance of 1000 meters from the edge of highways.

Answer Options :

(1) Only (a) (2) Only (b) (3) Both (a) & (b) (4) Neither (a) nor (b)

---

16. महिलांविरुद्धचा हिंसाचार नष्ट करण्यासाठीचा आंतरराष्ट्रीय दिवस ________ ला आहे.

(1) 25 नोव्हेंबर (2) 10 डिसेंबर

(3) 16 डिसेंबर (4) 25 डिसेंबर

International Day for elimination of violence against women is on ________.

(1) 25th November (2) 10th December

(3) 16th December (4) 25th December

---

17. भारतात गोवा येथे भरवल्या गेलेल्या 47 व्या आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवात 2016 साली पुढीलपैकी कोणत्या चित्रपटाने 'सुवर्णमयूर' पुरस्कार पटकावला ?

(1) रौफ (2) डॉटर (3) मेलो मड (4) रा रा

Which film bagged 'Golden Peacock' award at the 47th International Film Festival of India in Goa 2016 ?

(1) Rauf (2) Daughter (3) Mellow Mud (4) Ra Ra

---

18. कोणत्या भारतीय बँकेला 'आसोचाम' चा SME Lending साठी सर्वोत्कृष्ट बँकेचा पुरस्कार जाहीर झाला आहे ?

(1) कॅनरा बँक (2) स्टेट बँक ऑफ इंडिया

(3) विजया बँक (4) बँक ऑफ इंडिया

Which Indian Bank has been adjudged as the Best Bank for SME Lending by Assocham ?

(1) Canara Bank (2) State Bank of India

(3) Vijaya Bank (4) Bank of India

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

19. खालील विधाने लक्षात घ्या :

(A) : देशातील सात केंद्रशासित प्रदेशांपैकी फक्त दिल्ली आणि पुद्दुचेरी या दोघांनाच राज्य सभेमध्ये प्रतिनिधित्व मिळाले आहे.

(R) : इतर पाच केंद्रशासित प्रदेशांची लोकसंख्या अतिशय कमी असल्यामुळे त्यांना राज्यसभेत प्रतिनिधित्व नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (A) आणि (R) ही दोन्ही विधाने योग्य असून (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे.

(2) (A) आणि (R) ही दोन्ही विधाने योग्य आहेत मात्र (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही.

(3) (A) हे बिनचूक विधान आहे मात्र (R) हे चुकीचे विधान आहे.

(4) (A) हे चुकीचे विधान असून (R) हे बिनचूक आहे.

Consider the following statements :

Assertion (A) : Out of the seven union territories only two i.e. Delhi and Pudducherry have representation in Rajya Sabha.

Reason (R) : The Populations of other five union territories are too small to have any representative in the Rajya Sabha.

Answer options :

(1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).

(2) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A).

(3) (A) is true but (R) is false.

(4) (A) is false but (R) is true.

---

20. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) "इस्रो" या भारतीय अवकाश संस्थेने नुकतेच 104 उपग्रह प्रक्षेपित करून विक्रम नोंदविला.

(b) 104 उपग्रहांपैकी फक्त तीन उपग्रह भारताचे आणि उर्वरीत आंतरराष्ट्रीय ग्राहकांचे होते.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b) (3) (a) आणि (b) (4) वरीलपैकी नाही

Consider the following statements :

(a) India's space agency "ISRO" launched a record 104 satellites.

(b) Of the total 104 satellites, three were Indian and remaining belonged to International Customers.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (b) (3) (a) and (b) (4) None of the above

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

21. भारताचे महान्यायवादी :

(a) हे लोकसभेतल्या कामकाजात सहभागी होऊ शकतात.

(b) हे लोकसभेच्या समितीचे सदस्य होऊ शकतात.

(c) हे लोकसभेत बोलू शकतात.

(d) हे लोकसभेत मतदान करू शकतात.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **सत्य** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (a) आणि (c)

(3) (b) आणि (d) फक्त (4) फक्त (a), (b) आणि (c)

Attorney General of India can :

(a) Take part in the proceedings of Lok Sabha.

(b) Be a member of a committee of the Lok Sabha.

(c) Speak in the Lok Sabha.

(d) Vote in the Lok Sabha.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) Only (a) and (c)

(3) Only (b) and (d) (4) Only (a), (b) and (c)

---

22. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) भारतीय राज्यघटनेतील 352 ते 360 ही कलमे विविध प्रकारच्या आणीबाणी संदर्भात आहेत.

(b) भारतीय राज्यघटनेतील कलम क्र. 356 राज्य आणीबाणीशी (राष्ट्रपती राजवट) संबंधित आहे.

(c) भारतीय राज्यघटनेतील कलम क्र. 360 राष्ट्रीय आणीबाणीशी संबंधित आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (b) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) Article 352 to 360 of Indian Constitution deals with various types of emergencies.

(b) Article 356 of Indian Constitution is related with State emergency.

(c) Article 360 of Indian Constitution deals with National emergency.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (b) and (c) (4) (a), (b) and (c)

---

23. खालीलपैकी कोणत्या दिवशी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी ₹ 500 व ₹ 1000 निरुपयोगी कागदाचे तुकडे असतील असे घोषित केले ?

(1) 8 मार्च 2016 (2) 8 ऑक्टोबर 2016

(3) 8 नोव्हेंबर 2016 (4) 8 डिसेंबर 2016

On which of the following days Prime Minister Narendra Modi announced that ₹ 500 and ₹ 1000 would be just worthless piece of paper ?

(1) 8th March 2016 (2) 8th October 2016

(3) 8th November 2016 (4) 8th December 2016

---

www.parikshapapers.in

24. पुढीलपैकी कोणत्या एका देशाने नुकतेच क्रोशियाला नमवून डेव्हीस कप स्पर्धेचे विजेतेपद पटकावले ?

(1) फ्रान्स (2) अमेरिका (यु.एस.ए.) (3) अर्जेंटीना (4) रशिया

Which one of the following countries recently won Davis Cup by defeating Croatia in the Final ?

(1) France (2) USA (3) Argentina (4) Russia

---

25. भारतीय संसद आंतरराष्ट्रीय करार अमलात आणण्यासाठी संपूर्ण भारतासंदर्भात किंवा भारतातील काही भागात कायदे तयार करू शकते ?

(1) यासाठी सगळ्या घटकराज्यांची संमती आवश्यक असते.

(2) यासाठी बहुसंख्य घटकराज्यांची संमती आवश्यक असते.

(3) यासाठी या निर्णयाने प्रभावित होणाऱ्या राज्यांची संमती आवश्यक असते.

(4) यासाठी कोणत्याही राज्याच्या संमतीची आवश्यकता नसते.

The Parliament can make any law for whole or any part of India for implementing International Treaties :

(1) With the consent of all the states

(2) With the consent of the majority of states

(3) With the consent of the states concerned

(4) Without the consent of any state

---

26. भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीत स्त्रियांना आणण्याचे कार्य प्रथम पुढीलपैकी कोणी केले ?

(1) महात्मा ज्योतीबा फुले (2) सरोजिनी नायडू

(3) महात्मा गांधी (4) डॉ. ॲनी बेझंट

Who from the following was the first to bring women in the freedom movement ?

(1) Mahatma Jyotiba Phule (2) Sarojini Naidu

(3) Mahatma Gandhi (4) Dr. Annie Besant

---

27. 1857 च्या उठावानंतर इंग्रजी सैनिकांचे हिंदी सैनिकांशी ठेवलेले प्रमाण ________ होते.

(1) 1 : 2 (2) 1 : 3 (3) 1 : 4 (4) 1 : 5

After the revolt of 1857 the ratio of the English Soldiers to the Indian Soldiers was fixed as ________.

(1) 1 : 2 (2) 1 : 3 (3) 1 : 4 (4) 1 : 5

---

28. वासुदेव बळवंत फडके ________ खात्यात लिपिक होते.

(1) लष्करी (2) टपाल (3) संरक्षण (4) रेल्वे

Vasudeo Balwant Phadke served as a clerk in ________ department.

(1) Military (2) Post (3) Defence (4) Railway

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

29. जोड्या जुळवा :

(a)	साम्राज्यवादी विचारसरणी	(i)	वेलेंटाइन चिरोल
(b)	केंब्रीज विचारसरणी	(ii)	अनिल सेअल
(c)	राष्ट्रवादी विचारसरणी	(iii)	आर.सी. मुझुमदार
(d)	साम्यवादी विचारसरणी	(iv)	आर.पी. दत्त

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following :

(a)	The Imperialist School	(i)	Valentine Chirol
(b)	The Cambridge School	(ii)	Anil Seal
(c)	The Nationalist School	(iii)	R.C. Muzumdar
(d)	The Marxist School	(iv)	R.P. Datt

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

---

30. टाटा हायड्रोलिक पावर कंपनीची स्थापना कोणी केली ?

(1) दोराबजी टाटा (2) जमशेदजी टाटा (3) रतन टाटा (4) वीरजित टाटा

Who was the founder of Tata Hydraulic Power Company ?

(1) Dorabji Tata (2) Jamshedji Tata (3) Ratan Tata (4) Virjeet Tata

---

31. 1789 मध्ये सुरू झालेले मुंबई प्रांतातील पहिले वृत्तपत्र कोणते ?

(1) बॉम्बे गॅझेट (2) बॉम्बे कुरियर

(3) दर्पण (4) बॉम्बे हेरॉल्ड

Which was the first newspaper started in Bombay Presidency in 1789 ?

(1) Bombay Gazette (2) Bombay Courier

(3) Darpan (4) Bombay Herold

---

32. 1872 मध्ये एका पठाणाने अंदमान बेटावर ________ यांचा खून केला.

(1) लॉर्ड मेओ (2) लॉर्ड डलहौसी (3) लॉर्ड वेलस्ली (4) लॉर्ड लिटन

________ was assassinated in 1872 by a Pathan in the Andaman Islands.

(1) Lord Mayo (2) Lord Dalhousie (3) Lord Wellesley (4) Lord Lytton

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

33. __________ यांच्या मते वेद हे अपौरुषेय नाहीत.

(1) महात्मा गांधी (2) लोकमान्य टिळक

(3) महात्मा फुले (4) दयानंद सरस्वती

According to __________ Vedas are not 'Apaurusheya'.

(1) Mahatma Gandhi (2) Lokmanya Tilak

(3) Mahatma Phule (4) Dayanand Saraswati

---

34. 'चौरीचौरा' घटनेनंतर __________ ही चळवळ संपुष्टात आली.

(1) सायमन विरोधी सत्याग्रह (2) सविनय कायदेभंग चळवळ

(3) असहकार चळवळ (4) भारत छोडो चळवळ

The Chauri Chaura incident caused the end of this movement __________.

(1) Anti Rowlatt Satyagraha (2) Civil Disobedience Movement

(3) Non-Cooperation Movement (4) Quit India Movement

---

35. खालीलपैकी कोणत्या व्यक्ती सहकारी चळवळीशी संबंधित होत्या ?

(a) भाऊसाहेब हिरे, विठ्ठलराव विखे पाटील

(b) वैकुंठभाई मेहता, डॉ. धनंजय गाडगीळ

(c) वसंतदादा पाटील, यशवंतराव मोहीते

(d) भाऊसाहेब थोरात, जी.के. देवधर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) फक्त (2) (b), (c) आणि (d) फक्त

(3) (a) आणि (b) फक्त (4) (a), (b), (c) आणि (d)

Who from the following persons were related to the co-operative movement ?

(a) Bhausaheb Hire, Vitthalrao Vikhe Patil

(b) Vaikunthbhai Mehta, Dr. Dhananjay Gadgil

(c) Vasantdada Patil, Yashwantrao Mohite

(d) Bhausaheb Thorat, G.K. Devdhar

Answer options :

(1) (a), (b) and (c) only (2) (b), (c) and (d) only

(3) (a) and (b) only (4) (a), (b), (c) and (d)

---

36. महर्षी धोंडो केशव कर्वेंनी विधवा महिलांसाठी पुण्यात पुढीलपैकी कोणती संस्था काढली ?

(1) विधवाश्रम (2) शारदा सदन

(3) निष्काम कर्म मठ (4) महिलाश्रम

Which of the following institutions for widows was established at Pune by Maharshi Dhondo Keshav Karve ?

(1) Vidhva Ashram (2) Sharda Sadan

(3) Nishkam Karma Math (4) Mahilashram

---

www.parikshapapers.in

37. लखनौ येथील 1857 च्या उठावाचे नेतृत्व __________ यांनी केले होते.

(1) अवधच्या बेगम (2) बडी बेगम

(3) बेगम साहिबा (4) बेगम ताज

1857 Revolt of Lucknow was led by __________.

(1) Begam of Avadh (2) Badi Begam

(3) Begam Sahiba (4) Begam Taj

---

38. 1949 मध्ये कोणत्या प्रादेशिक विद्यापीठाची स्थापना झाली ?

(1) मुंबई (2) पुणे (3) अमरावती (4) कोल्हापूर

Which Regional University was established in 1949 ?

(1) Mumbai (2) Pune (3) Amaravati (4) Kolhapur

---

39. 1908 च्या कायद्याच्या कडक तरतुदींमुळे पुढीलपैकी कोणत्या वृत्तपत्रांनी त्यांचे प्रकाशन बंद केले ?

(a) युगांतर (b) दर्पण (c) संध्या (d) वंदेमातरम

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c) फक्त (2) (a), (c), (d) फक्त (3) (a), (d) फक्त (4) (c), (d) फक्त

Which of the following newspapers stopped their publication on account of the stringent provisions of the Act of 1908 ?

(a) Yugantar (b) Darpan (c) Sandhya (d) Bandemataram

Answer options :

(1) (a), (b), (c) only (2) (a), (c), (d) only (3) (a), (d) only (4) (c), (d) only

---

40. ब्रिटिश साम्राज्यशाहीने कोणत्या कायद्याद्वारे ईस्ट इंडीया कंपनीकडून भारताचा राज्यकारभार हाती घेतला ?

(1) इंडियन कौन्सील ॲक्ट 1909 (2) इंडियन कौन्सील ॲक्ट 1861

(3) गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया ॲक्ट 1858 (4) गव्हर्नमेंट ऑफ इंडीया ॲक्ट 1935

By which act did the British Crown take over the administration of India from the East India Company ?

(1) Indian Councils Act 1909 (2) Indian Councils Act 1861

(3) Government of India Act 1858 (4) Government of India Act 1935

---

41. रायरेश्वर शिखराची उंची __________ मीटर आहे.

(1) 1173 (2) 1273 (3) 1373 (4) 1473

The height of the Raireshwar peak is __________ meter.

(1) 1173 (2) 1273 (3) 1373 (4) 1473

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

42. सौराष्ट्र व अरुणाचल प्रदेश यातील स्थानिक वेळेत किती तासांचा फरक आहे ?

(1) 3 तास (2) 2 तास (3) 1 तास (4) 4 तास

What is the difference of the local time between Saurashtra and Arunachal Pradesh ?

(1) 3 Hours (2) 2 Hours (3) 1 Hour (4) 4 Hours

---

43. महाराष्ट्र राज्याचे भौगोलिक क्षेत्रफळ ________ चौ.की.मी. असून भारताच्या ________ टक्के क्षेत्र व्यापलेले आहे.

(1) 307713, 9.36 (2) 306713, 8.36 (3) 305612, 9.36 (4) 305710, 7.26

The Geographical area of Maharashtra State is ________ sq. km and occupied ________ % area of India.

(1) 307713, 9.36 (2) 306713, 8.36 (3) 305612, 9.36 (4) 305710, 7.26

---

44. द. बिहारमधील ________ हे सिमेंट, कागद व पुठ्ठे, प्लायवूड इत्यादि उद्योगांचे प्रमुख केंद्र म्हणून उदयास आले आहे.

(1) रांची (2) दालमियानगर (3) रूरकेला (4) असनसोल

________ in South Bihar has emerged as a major centre of cement, paper and paper board and plywood.

(1) Ranchi (2) Dalmiyanagar (3) Rurkela (4) Asansol

---

45. चिल्का सरोवर कोठे वसलेले आहे ?

(1) कृष्णा व कावेरी नद्यांच्या त्रिभुज प्रदेशांच्या दरम्यान

(2) गोदावरी व कृष्णा नद्यांच्या त्रिभुज प्रदेशांच्या दरम्यान

(3) गंगा व महानदी नद्यांच्या त्रिभुज प्रदेशांच्या दरम्यान

(4) महानदी व गोदावरी नद्यांच्या त्रिभुज प्रदेशांच्या दरम्यान

Where the Chilka Lake is situated ?

(1) Between the delta of river Krishna and Kaveri

(2) Between the delta of river Godavari and Krishna

(3) Between the delta of river Ganga and Mahanadi

(4) Between the delta of river Mahanadi and Godavari

---

www.parikshapapers.in

46. जोड्या लावा :

	जिल्हा		**जलाशय**
(a)	ठाणे	(i)	धामापूर
(b)	रत्नागिरी	(ii)	भातसा
(c)	रायगड	(iii)	फणसवाडी
(d)	सिंधुदुर्ग	(iv)	कालाते

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

Match the following :

	District		**Reservoir**
(a)	Thane	(i)	Dhamapur
(b)	Ratnagiri	(ii)	Bhatsa
(c)	Raigad	(iii)	Fanaswadi
(d)	Sindhudurg	(iv)	Kalate

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

www.parikshapapers.in

47. खालीलपैकी कोणते/कोणती जलविद्युत केंद्र/केंद्रे रायगड जिल्ह्यात आहे/आहेत ?

(a) वैतरणा (b) येलदरी (c) भिरा (d) भिवपुरी

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (a), (b), (d) (3) (b), (c) (4) (c), (d)

Which of the following hydel power station/stations is/are in Raigad district ?

(a) Vaitarna (b) Yeldari (c) Bhira (d) Bhivpuri

Answer options :

(1) (a) (2) (a), (b), (d) (3) (b), (c) (4) (c), (d)

48. खालील विधाने पहा.

(a) पंचगंगा व कृष्णा नद्यांच्या संगमाजवळ नरसोबाची वाडी आहे.

(b) कृष्णा व भिमा नद्यांची खोरी महादेव डोंगरामुळे वेगळी होतात.

(c) वर्धा व वैनगंगा नद्यांच्या एकत्रित प्रवाहास 'प्राणहिता' म्हणतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे. (2) फक्त विधान (b) बरोबर आहे.

(3) विधाने (a) आणि (b) बरोबर आहेत. (4) विधाने (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

Observe the following statements :

(a) Narsobawadi is near the confluence of river Panchganga and Krishna.

(b) The river basins of the river Krishna and Bhima are separated due to Mahadeo dongar.

(c) The combine flow of the river Wardha and Vainganga is called 'Pranhita'.

Answer options :

(1) Only statement (a) is correct. (2) Only statement (b) is correct.

(3) Statements (a) and (b) are correct. (4) Statements (a), (b) and (c) are correct.

---

49. मध्य व दक्षिण सह्याद्री यांच्या दरम्यान ________ खिंड आहे.

(1) थळघाट (2) फोंडाघाट

(3) पालघाट (4) कुंभार्लीघाट

________ pass lies between Central and South Sahyadri.

(1) Thalghat (2) Fondaghat

(3) Palghat (4) Kumbharlighat

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

50. योग्य जोड्या लावा :

	स्थलांतरित शेती		**देश**
(a)	रोका	(i)	मलेशिया
(b)	लदांग	(ii)	ब्राझील
(c)	चेना	(iii)	झैरे
(d)	मसोले	(iv)	श्रीलंका

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the following :

	Shifting Cultivation		**Countries**
(a)	Roca	(i)	Malaysia
(b)	Ladang	(ii)	Brazil
(c)	Chena	(iii)	Zaire
(d)	Masole	(iv)	Sri Lanka

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

www.parikshapapers.in

51. पहिल्या आधुनिक सुतगिरणीची स्थापना मुंबई येथे 1854 मध्ये __________ यांनी केली.

(1) सेठ सी.एन. लाड (2) डी.जी. पोतदार (3) सी.एन. दावर (4) टाटा अँड सन्स

The first modern textile mill was established at Mumbai in 1854 by __________.

(1) Seth C.N. Lad (2) D.G. Potdar (3) C.N. Dawar (4) Tata and Sons

52. दख्खन पठाराच्या उत्तर व पूर्व सिमावर्ती डोंगराळ भागात __________ जमातीचे लोक राहतात.

(1) गारो व खाशी (2) वारली व ठाकर

(3) कातकरी व हळबा (4) भिल्ल व गोंड

__________ tribes live in the hills along the northern and eastern edges of the Deccan Plateau.

(1) Garo and Khasi (2) Warali and Thakar

(3) Katkari and Halba (4) Bhil and Gond

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

53. पूर्व हिमालय प्रदेशात ज्वारी व बाजरी सारखी पिके अभावानेच आढळतात, कारण :
(1) हा विभाग अतिपूर्वेकडील सखल प्रदेश आहे.
(2) हा विभाग जास्त उठाव आणि अधिक पर्जन्यमान असलेला प्रदेश आहे.
(3) हा विभाग उबदार हवामानाचा आहे.
(4) हा विभाग अतिदाट जंगलांनी व्यापलेला आहे.

In Eastern Himalaya crops like jowar and bajra are rarely observed, because __________.
(1) this is plain area in the far east
(2) this is the area of rugged topography and high rainfall
(3) this is the area of warm climate
(4) this area is occupied by dense forest

---

54. उष्णकटिबंधीय सदाहरित जंगलांचे खालीलपैकी कोणते/कोणती वैशिष्ट्य/ष्ट्ये **बरोबर** आहे/आहेत ?
(a) अत्यंत घनदाट जंगले.
(b) वार्षिक पानगळ होते.
(c) लाकूड टणक व टिकाऊ असते.
(d) एकाच प्रकारच्या वृक्षांची कमतरता असते.

पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) फक्त (2) (a), (c) आणि (d)
(3) (c) फक्त (4) (b) आणि (c)

Which of the following feature/features of tropical evergreen forest is/are **correct** ?
(a) Very dense forest
(b) Trees shed their leaves annually
(c) Timber is hard and durable
(d) Lack of pure stands

Answer options :
(1) (a) only (2) (a), (c) and (d)
(3) (c) only (4) (b) and (c)

---

55. राजस्थानच्या पश्चिमेकडील जैसलमेर, बारमेर, जोधपूर आणि बिकानेर जिल्ह्यात __________ ही खनिजे सापडतात.
(1) कच्चे लोह, दगडी कोळसा आणि मँगनिज (2) बॉक्साईट, अभ्रक आणि तांबे
(3) चुनखडक, जिप्सम आणि मीठ (4) क्रोमाईट, सिलीका आणि कच्चे लोह

In Western districts of Rajasthan namely, Jaisalmer, Barmer, Jodhpur and Bikaner __________ minerals are found.
(1) Iron ore, coal and manganese (2) Bauxite, mica and copper
(3) Limestone, gypsum and salts (4) Chromite, silica and iron ore

---

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

56. जगातील एकूण क्षेत्रापैकी भारताला केवळ 2.4 टक्के भूभाग लाभला आहे. उलटपक्षी भारताची लोकसंख्या मात्र एकूण जगाच्या लोकसंख्येपैकी जवळपास 16.85 टक्के एवढी आहे. मृत्यूदरात वेगाने झालेल्या घसरणीतून लोकसंख्येत वेगाने वाढ घडून आली. तर जननदरात मात्र लक्षणीय घट झाली नाही. खालीलपैकी कोणता एक आर्थिक आणि एक सामाजिक घटक सातत्याने उच्च राहिलेल्या जननदरास जबाबदार आहेत ?

(a) धीम्या गतीने होणारी शहरीकरणाची प्रक्रिया
(b) शिक्षणाचा अभाव
(c) साथीच्या रोगांवरील नियंत्रण
(d) हिवतापाच्या प्रादुर्भावात झालेली घट

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (c) (4) (b) आणि (d)

India's landscape is just 2.4 per cent of the total world area, whereas its population is nearly 16.85 per cent of the world population. Population has rapidly increased due to steady decline in the death rate, while birth rate has not declined significantly. Which one economic and one social factor are responsible for continue to favour high fertility ?

(a) Slow urbanisation process
(b) Lack of education
(c) Control of epidemics
(d) Decline in the incidence of malaria

Answer Options :

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (c) (4) (b) and (d)

---

57. खालीलपैकी कोणते वित्तीय धोरणाचे साधन नाही ?

(1) कर आकारणी (2) सार्वजनिक कर्ज
(3) खुल्या बाजारात कर्जरोख्यांची खरेदी-विक्री (4) सार्वजनिक खर्च

Which of the following is not an instrument of fiscal policy ?

(1) Taxation (2) Public borrowing
(3) Open market operation (4) Public expenditure

---

58. कोणत्या वित्त आयोगाने केंद्र जीएसटीसाठी 5% दर व 7% राज्य जीएसटीसाठी असावा अशी शिफारस केलेली होती ?

(1) XI वा वित्त आयोग (2) XII वा वित्त आयोग
(3) XIII वा वित्त आयोग (4) निती आयोग

Which Finance Commission recommended single rate of 5 percent for central GST and 7 percent for state GST ?

(1) FC XI (2) FC XII
(3) FC XIII (4) NITI Aayog

---

59. ________ 1990-91 मध्ये भारतातून निर्यात होणाऱ्या प्रमुख वस्तू होत्या.

(1) तयार कपडे (2) रत्ने आणि अलंकार
(3) चामडी वस्तू (4) पेट्रोलियम उत्पादने

________ were most important export items in 1990-91 in India.

(1) Readymade garments (2) Gems and Jewellery
(3) Leather goods (4) Petroleum products

---

www.parikshapapers.in

60. पुढीलपैकी वित्तीय अंदाजपत्रक 2013-14 चे कोणती/कोणते निरीक्षण/निरीक्षणे बरोबर नाही/त ?

(a) वर्ष 2013-14 मध्ये योजनांतर्गत खर्चामध्ये अंदाजित पातळीपेक्षा बरीच जास्त कपात झाली.

(b) त्या अंदाजपत्रकाचा मुख्य भर गुंतवणूकीत वाढ आणि सर्वसमावेशक विकास कार्यक्रमावर होता.

(c) वित्तीय तूट ही राष्ट्रीय सकल उत्पन्नाच्या 2.5% या प्रमाणात अनुमानित केली होती.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) सर्व (a), (b), (c)

Which of the following observation/s is/are not correct for the Budget 2013-14 ?

(a) In 2013-14 there has been a significant reduction in plan expenditure over the budgeted levels.

(b) The thrust of the budget was on higher investment and inclusive development agenda.

(c) Fiscal deficit was estimated to be 2.5% of the GDP.

Answer Options :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) all (a), (b), (c)

---

61. भारतामध्ये तुटीच्या भरण्यामध्ये पुढील गोष्टी येतात :

(a) केंद्र सरकारने भारतीय रिझर्व बँकेकडून कर्ज घेणे.

(b) (सरकारने) बाजारात आणलेल्या सरकारी हुंडींच्या प्रमाणात भारतीय रिझर्व बँकने आपली साठलेली रोखीची शिल्लक कमी करणे.

(c) चलन निर्माण करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (b) (4) सर्व (a), (b), (c)

In India deficit financing involves :

(a) Central government borrowing from the RBI.

(b) RBI running down of accumulated cash balances against the issue of treasury bills.

(c) Creation of money.

Answer Options :

(1) (a) and (c) (2) (b) and (c) (3) (a) and (b) (4) All (a), (b), (c)

---

62. वित्तीय वर्ष 2013-14 च्या अंदाजपत्रकात पुढील बाबी होत्या.

(1) तेव्हा अस्तित्वात असलेली, करपात्र उत्पन्न मर्यादा वाढविली परंतु वैयक्तिक कराचे दर तेच ठेवले.

(2) तेव्हा अस्तित्वात असलेली करपात्र उत्पन्न मर्यादा वाढविली व वैयक्तिक आयकर दर कमी केले.

(3) तेव्हा अस्तित्वात असलेली करपात्र उत्पन्न मर्यादा बदलली नाही तसेच वैयक्तिक आयकर दर सुद्धा बदलले नाहीत.

(4) तेव्हा अस्तित्वात असलेली करपात्र उत्पन्न मर्यादा वाढविली तसेच वैयक्तिक आयकर दर सुद्धा वाढवले.

Budget for 2013-14 had the following :

(1) increased then existing tax slabs and kept the personal income tax rates constant.

(2) increased then existing tax slabs and decreased the personal income tax rates.

(3) neither altered then existing tax slabs nor altered the rates of personal income tax.

(4) increased then existing tax slabs and also increased the personal income tax rates.

---

www.parikshapapers.in

63. वर्तमान दैनिक दर्जा निकष (CDS) नुसार 2009-10 मध्ये बेकारीचा दर 6.6 टक्के होता. CDS संकल्पनेशी संबंधित खालीलपैकी कोणते वाक्य **बरोबर** आहे ?

(a) या मध्ये 30 दिवसामधील व्यक्तिच्या दर दिवसाची कामाची स्थिती विचारात घेतली जाते.
(b) यातून जुनाट बेकारी निर्देशीत होते.
(c) यातून व्यक्तिगणिक दर स्पष्ट होतो.
(d) अशी व्यक्ती जी एक तास काम करते आणि ते चार तासापेक्षा कमी असते, ते अर्धा दिवस काम केले म्हणून मानले जाते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (c) (2) फक्त (d) (3) (b) आणि (c) (4) फक्त (a)

The Current Daily Status (CDS) unemployment rate was 6.6 per cent in 2009-10. Which of the following statements regarding CDS concept is **correct** ?

(a) It considers the activity status of a person for each day of the preceding 30 days.
(b) It indicates chronic unemployment.
(c) It is a person rate.
(d) A person who works for one hour but less than four hours is considered having worked for half a day.

Answer Options :

(1) (a) and (c) (2) (d) only (3) (b) and (c) (4) (a) only

---

64. कोणत्या देशाची सन 2012-13 मधील भारताकडूनची आयात सर्वाधिक (11.1%) आहे ?

(1) युएसए (2) चीन (3) जपान (4) युएइ

Which country occupied first position in India's imports (11.1 per cent) in 2012-13 ?

(1) USA (2) China (3) Japan (4) UAE

---

65. नवव्या पंचवार्षिक योजनेत सेवा क्षेत्राने सर्वाधिक वृद्धी दर नोंदवला यामागचे प्रमुख कारण म्हणजे ________ .

(1) शासनाकडून वेतनात मोठी वाढ (2) असंघटित क्षेत्रातील वेतन दरात वाढ
(3) बँकांच्या अधिकाधिक शाखा सुरू झाल्या (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

In the Ninth five year plan high rate of growth registered by the service sector was due to ________ .

(1) Massive govt. wage hikes (2) Wage rate hikes in unorganised sector
(3) Larger bank branches opened (4) None of above

---

66. तूटीच्या अंदाजपत्रकाची आवश्यकता भारतामध्ये या मधून निर्माण झाली :

(a) सार्वजनिक क्षेत्रातील योजनांसाठी आवश्यक तेवढा निधी जमा करण्यातील शासनाचे अपयश.
(b) विकासबाह्य अनुत्पादक कामांवरचा वेगाने वाढणारा खर्च.

वरीलपैकी कुठले **बरोबर** आहे ?

(1) (a) (2) (b) (3) (a) आणि (b) (4) कुठलेच नाही

The need for deficit financing in India arises out of :

(a) failure of the government to mobilise the desired volume of surplus for public sector plans.
(b) its rapidly growing expenditures on unproductive non-developmental activities.

Which of the above is **correct** ?

(1) (a) (2) (b) (3) (a) and (b) (4) None

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.pariksapapers.in

67. 1949-50 ते 2012-13 या संपूर्ण कालावधीत फक्त _________ या दोन वर्षात भारताचा व्यापार शेष धन (Positive) स्वरूपाचा होता.

(1) 1984-85 आणि 1996-97 (2) 2007-08 आणि 2008-09

(3) 2009-10 आणि 2010-11 (4) 1972-73 आणि 1976-77

Trade balance of India was positive in only two years during entire period 1949-50 to 2012-13 that are _________.

(1) 1984-85 and 1996-97 (2) 2007-08 and 2008-09

(3) 2009-10 and 2010-11 (4) 1972-73 and 1976-77

---

68. आर्थिक सुधारणानंतरच्या काळात अप्रत्यक्ष कर संकलनाचे एकूण कर संकलनाशी असलेले गुणोत्तर :

(1) वाढले (2) कमी झाले

(3) ऋण झाले (4) स्थिर राहीले

In the post reform period, the ratio of indirect taxes revenue to total tax revenue :

(1) increased (2) decreased

(3) became negative (4) remained constant

---

69. बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणांच्या संदर्भात एम. नरसिंहम यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या समितीने आपला अहवाल एप्रिल 1998 मध्ये सादर केला. बँकिंग क्षेत्र मजबूत होण्याच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणती सूचना या समितीने बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणा 1998 च्या अंतर्गत केलेली नव्हती ?

(a) भांडवलाचा पुरेसा पुरवठा होण्याच्या संदर्भात नवीन आणि योग्य नियम लागू करणे.

(b) शासकीय अंदाजपत्रकातून बँकांच्या भांडवलाची पुनर्स्थापना करणे.

(c) सन 2000 पर्यंत सर्व बँकांची अकार्यक्षम मालमत्तेची पातळी (NPAs) 5 टक्क्यांपेक्षा खाली आणणे व 2002 पर्यंत 3 टक्क्यांपेक्षा खाली आणणे.

(d) प्राधान्य क्षेत्राकरिता देण्यात येणाऱ्या पतपुरवठ्यावरील व्याज अनुदान घटकांत पूर्णपणे कपात करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) (c) आणि (d) (3) फक्त (a) (4) फक्त (b)

The committee on banking sector reforms chaired by M. Narasimham submitted its report in April 1998. Which of the following was not a recommendation of the committee on banking sector reforms, 1998, to strengthen the banking system ?

(a) Setting up new and higher norms for capital adequacy.

(b) Recapitalisation of banks from the government budget.

(c) Average level of net NPAs for all banks should be reduced to below 5 per cent by the year 2000 and to below 3 per cent by 2002.

(d) Interest subsidy element in credit for the priority sector should be totally eliminated.

Answer Options :

(1) (a) and (b) (2) (c) and (d) (3) (a) only (4) (b) only

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

70. पैशाचा पुरवठा या संदर्भात खालील वाक्ये विचारात घ्या :

(a) रिझर्व्ह बँक सध्या पैशाच्या पुरवठ्याविषयीचे अंदाज M_1 या पैशाच्या पुरवठ्याच्या संकल्पनेच्या आधारे व्यक्त करते.

(b) M_1 संकल्पना रोखतेच्या संदर्भात उच्च प्रमाण स्पष्ट करते आणि M_2, M_3, M_4 या संकल्पना रोखतेच्या संदर्भातील उतरते प्रमाण स्पष्ट करतात.

वरीलपैकी कोणते वाक्य/वाक्ये **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)
(3) (a) आणि (b) दोन्ही (4) वरीलपैकी नाही

In connection with the money supply consider the following statements :

(a) Reserve Bank presently provides estimates of the supply of money in terms of M_1 concepts of money supply.

(b) M_1 represents the highest degree of liquidity and M_2, M_3, M_4 follow it in descending order in terms of liquidity.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

(1) (a) only (2) (b) only
(3) Both (a) and (b) (4) None of the above

---

71. एखादा व्यक्ती 2.0 मी. पेक्षा लांब अंतरावरील वस्तू स्पष्टपणे पाहू शकत नाही, त्या वस्तू स्पष्ट दिसण्याकरिता भिंगाची शक्ती (पावर) किती असावी ?

(1) + 2.0 diopters (2) − 1.0 diopters (3) + 1.0 diopters (4) − 0.5 diopters

A person cannot see objects clearly beyond 2.0 m. The power of lens required to correct his vision will be :

(1) + 2.0 diopters (2) − 1.0 diopters (3) + 1.0 diopters (4) − 0.5 diopters

---

72. दोन अणूंना आयसोबार (Isobar) म्हणतात जर ________.

(1) प्रोटॉन ची संख्या दोन्ही अणूंमध्ये सारखी असेल
(2) न्यूट्रॉन ची संख्या दोन्ही अणूंमध्ये सारखी असेल
(3) न्यूट्रॉन आणि प्रोटॉनची बेरीज दोन्ही अणूंमध्ये सारखी असेल
(4) न्यूट्रॉन आणि प्रोटॉनची बेरीज दोन्ही अणूंमध्ये असमान असेल

Two atoms are called Isobars if ________ .

(1) Number of protons in both atoms are same
(2) Number of neutrons in both atoms are same
(3) Sum of number of protons and neutrons is same
(4) Sum of number of protons and neutrons is different

---

73. धातुंमधील विद्युत वाहकता कमी ते जास्त क्रमानुसार ________ असते.

(1) Al, Ag, Cu (2) Al, Cu, Ag (3) Cu, Al, Ag (4) Ag, Cu, Al

From metals electrical conductivity increases in the order of :

(1) Al, Ag, Cu (2) Al, Cu, Ag (3) Cu, Al, Ag (4) Ag, Cu, Al

---

74. मीनामाटा रोगासाठी कारणीभूत असलेला प्रदूषक ________ हा आहे.

(1) मिथाईल मर्क्यूरी (2) मिथाईल अर्सेनेट
(3) टेट्राईथाईल लेड (4) मिथाईल आयसोसायनेट

The pollutant that caused Minamata disease is ________ .

(1) Methyl mercury (2) Methyl arsenate
(3) Tetraethyl lead (4) Methyl isocyanate

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.pariksnapapers.in

75. साधारण तापमानाला H_2O द्रवस्थितीत तर H_2S, H_2Se व H_2Te हे वायुस्थितीत असण्याचे कारण :
(1) ऑक्सिजनची उच्चतर विद्युतऋणता
(2) हायड्रोजन बंध
(3) पाण्याच्या रेणूंची बहुवारिकता
(4) उपरोक्त सर्व
The liquid state of H_2O and the gaseous states of H_2S, H_2Se and H_2Te at room temperature are due to :
(1) higher electronegativity of oxygen
(2) hydrogen bonding
(3) polymerisation of water molecules
(4) all the above

76. 1A विद्युत प्रवाह प्रत्येकी 1M NaCl, 1M KCl आणि 1M RbCl च्या द्रावणांतून स्वतंत्रपणे एका सेकंदासाठी पाठविला. निक्षेपण होणाऱ्या धातूंच्या ग्रॅम रेणुंतले (n_m) अचूक संबंध असे आहेत.
(1) $n_{Na} > n_K > n_{Rb}$ (2) $n_{Na} < n_K < n_{Rb}$
(3) $n_{Na} = n_K = n_{Rb}$ (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही
1A of electric current is passed through each 1M NaCl, 1M KCl and 1M RbCl solutions separately for 1s. The correct relationship for the number of mol (n_m) of the metals deposited is ________ .
(1) $n_{Na} > n_K > n_{Rb}$ (2) $n_{Na} < n_K < n_{Rb}$
(3) $n_{Na} = n_K = n_{Rb}$ (4) None of the above

77. टेलेओस्टी या सुपरऑर्डर मधील ________ या प्राण्यांना सामान्यपणे 'उडणारे मासे' असे म्हणतात.
(1) अँग्युइला (2) एक्झोसिटस
(3) हिप्पोकॅम्पस (4) हेमीरँम्फस
In superorder Teleosti ________ animals are commonly called as 'Flying Fishes'.
(1) Anguilla (2) Exocoetus
(3) Hippocampus (4) Hemirhamphus

78. खालीलपैकी शुक्राणुनिर्मितीच्या प्रक्रियेचा योग्य घटनाक्रम कोणता ?
(1) स्परमॅटोगोनिया, स्परमॅटोसाईट, स्परमॅटीड, स्पर्म
(2) स्परमॅटोसाईट, स्परमॅटोगोनिया, स्परमॅटीड, स्पर्म
(3) स्परमॅटोसाईट, स्परमॅटीड, स्परमॅटोगोनिया, स्पर्म
(4) स्परमॅटोगोनिया, स्परमॅटोसाईट, स्पर्म, स्परमॅटीड
Which of the following is correct sequence of events during spermatogenesis ?
(1) Spermatogonia, Spermatocyte, Spermatid, Sperm
(2) Spermatocyte, Spermatogonia, Spermatid, Sperm
(3) Spermatocyte, Spermatid, Spermatogonia, Sperm
(4) Spermatogonia, Spermatocyte, Sperm, Spermatid

79. ________ या प्राणीवर्गातील सदस्य हे ॲनेलिडातील द्विलिंगी प्राणी होत.
(1) पॉलिकाएटा व ऑलिगोकाएटा (2) ऑलिगोकाएटा व हिरूडीनीआ
(3) हिरूडीनीआ व आरकीॲनेलीडा (4) पॉलिकाएटा व हिरूडीनीआ
Members of ________ class of Annelida are hermaphrodite animals.
(1) Polychaeta and Oligochaeta (2) Oligochaeta and Hirudinea
(3) Hirudinea and Archiannelida (4) Polychaeta and Hirudinea

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.pariksha papers.in

80. इन्डोसल्फॉन हे __________ चे उदाहरण आहे.
(1) बुरशीनाशक (2) जीवाणूनाशक (3) तणनाशक (4) किडनाशक
Endosulfan is an example of __________.
(1) Fungicide (2) Bactericide (3) Herbicide (4) Insecticide

81. नेचे __________ या गटात येतात.
(1) ब्रायोफायटा (2) जीम्नोस्पर्मस् (3) टेरिडोफायटा (4) ॲंजिओस्पर्मस्
The ferns are classified in __________.
(1) Bryophyta (2) Gymnosperms (3) Pteridophyta (4) Angiosperms

82. 2 - 4, D चा वापर __________ यांच्या नियंत्रणासाठी करतात.
(1) परजीवी कवके
(2) परजीवी जीवाणू
(3) तण
(4) विषाणूजन्य रोग
2 - 4, D is used to control __________.
(1) Parasitic Fungi
(2) Parasitic bacteria
(3) Weeds
(4) Viral diseases

83. सिरम इनस्टिट्यूट ऑफ इंडिया कोणत्या रिकॉम्बिनंट लसीचे उत्पादन व वितरण करते ?
(1) मिसल्स लस
(2) डिफ्थेरिया, टिटॅनस, परट्युसिस व हेपेटायटिस बी ची लस
(3) हेपेटायटिस बी ची लस
(4) रेपॉयटिन
Which is the Recombinant vaccine produced and marketed by Serum Institute of India ?
(1) Measles vaccine
(2) Diphtheria, Tetanus, Pertussis and Hepatitis B vaccine
(3) Hepatitis B vaccine
(4) Repoiten

84. पहिल्या महायुद्धाच्या वेळी एकलाखापेक्षा जास्त लोक 'ट्रेन्च फीवर' नावाच्या रोगाने पिडीत होते. ह्या रोगाचा कारक ओळखा.
(1) बारटोनेला क्विनटाना
(2) स्टॅफ ऑरिअस
(3) ई. कोली
(4) क्लेबसिल्ला न्युमोनिये
During world war I around one million people were infected by a disease called 'Trench fever'. This disease is caused by which of the following agent ?
(1) Bartonella quintana
(2) Staph aureus
(3) E. Coli
(4) Klebsiella pneumoniae

85. पित्त हे __________ अवयवात तयार होते.
(1) मूत्रपिंड (2) लाळग्रंथी (3) यकृत (4) फुफ्फुस
Bile is formed in the __________.
(1) Kidney (2) Salivary gland (3) Liver (4) Lung

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

86. पहिल्या ओळीत अंक/प्रतिके दिलेली असून दुसऱ्या ओळीत त्यांचे अक्षर कोड दिलेले आहेत.

अंक/प्रतिक : 4 % 3 9 $ 1 8 @ © 2 # 5 6 ★ 7 δ

अक्षर कोड : P M I T R Q J F H A E U N B G L

खाली एक अंक/प्रतिक समूह दिलेला आहे. तसेच अटी दिलेल्या आहेत. त्या अटींच्या अधीन राहून दिलेल्या अंक/प्रतिक समूहाचा अक्षर कोड असलेला योग्य पर्याय निवडा.

अटी :

(i) समूहातील पहिले तत्त्व प्रतिक आणि अंतीम तत्त्व अंक असेल तर, त्यांचे कोड परस्पर बदलवावे.

(ii) समूहाचे पहिले तत्त्व अंक आणि अंतीम तत्त्व प्रतिक असेल तर दोघांना अंकाच्या कोडने कोडबद्ध करावे.

(iii) पहिले आणि अंतीम तत्त्व दोन्ही सम अंक असतील तर दोन्ही 'X' च्या रूपात कोड करावे.

(iv) पहिले आणि अंतीम तत्त्व दोन्ही विषम अंक असतील तर दोन्ही 'Y' च्या रूपात कोड करावे.

अंक/प्रतिक समूह : $ 1 8 9 6 ©

(1) T R Q J N H (2) R Q J T N H
(3) N H J Q R T (4) R Q T J N H

In the first row numbers/symbols and in the second row, their letter codes are given :

Number/Symbol : 4 % 3 9 $ 1 8 @ © 2 # 5 6 ★ 7 δ

Letter Codes : P M I T R Q J F H A E U N B G L

Below, a number/symbol group is given and some conditions are also given. Under these conditions, select the correct option of the letter code of given number/symbol group.

Conditions :

(i) If the first character of the group is symbol, and last character is number, then interchange their codes.

(ii) If the first character of the group is number and the last character is symbol, then code both, by the code of number.

(iii) If first and last characters both are even numbers, then code both as 'X'.

(iv) If first and last characters, both are odd numbers, then code both as 'Y'.

Number/Symbol group : $ 1 8 9 6 ©

(1) T R Q J N H (2) R Q J T N H
(3) N H J Q R T (4) R Q T J N H

---

87. खालीलपैकी कोणती संख्या रिकाम्या जागी येईल ?

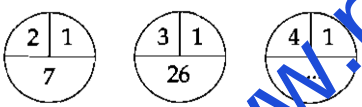

(1) 36 (2) 63 (3) 49 (4) 94

Which one of the following number will occupy the blank space ?

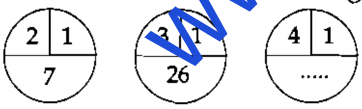

(1) 36 (2) 63 (3) 49 (4) 94

---

88. दिलेल्या संख्यामालेतील रिक्त जागी योग्य पर्याय निवडा :

4, 9, 17, 35, _____, 139.

(1) 69 (2) 80 (3) 71 (4) 92

Select correct alternative in blank space, in the given number series :

4, 9, 17, 35, _____, 139.

(1) 69 (2) 80 (3) 71 (4) 92

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

89. प्रत्येक वर्तुळातील संख्या विशिष्ट नियमानुसार भरलेल्या आहेत. प्रश्नचिन्हाच्या ठिकाणी योग्य पर्याय निवडा.

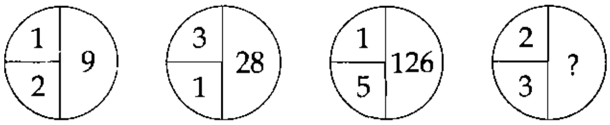

(1) 7 (2) 13 (3) 21 (4) 35

The numbers in each circle are according to some rule. Select correct alternative in place of question mark.

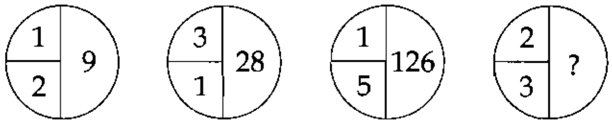

(1) 7 (2) 13 (3) 21 (4) 35

---

90. खालील संख्यामालेतील प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

65, 126, 217, 344, __?__

(1) 513 (2) 413 (3) 412 (4) 502

In the following number series, which number will come in place of question mark ?

65, 126, 217, 344, __?__

(1) 513 (2) 413 (3) 412 (4) 502

---

91. जर '$\times$' चा अर्थ आहे '$-$', '$\div$' चा अर्थ आहे '$+$', '$+$' चा अर्थ आहे '$\div$' आणि '$-$' चा अर्थ आहे '$\times$' तर खालीलपैकी कोणते समीकरण **बरोबर** आहे ?

(1) $15 - 5 \div 5 \times 20 + 10 = 6$ (2) $8 \div 10 - 3 + 5 \times 6 = 8$

(3) $6 \times 2 + 3 \div 12 - 3 = 15$ (4) $3 \div 7 - 5 \times 10 + 3 = 10$

If '$\times$' stands for '$-$', '$\div$' stands for '$+$', '$+$' stands for '$\div$' and '$-$' stands for '$\times$' then, which one of the following equations is **correct** ?

(1) $15 - 5 \div 5 \times 20 + 10 = 6$ (2) $8 \div 10 - 3 + 5 \times 6 = 8$

(3) $6 \times 2 + 3 \div 12 - 3 = 15$ (4) $3 \div 7 - 5 \times 10 + 3 = 10$

www.parikshapapers.in

---

92. आकृत्यांमधील संख्या विशिष्ट नियमानुसार आहेत. प्रश्नार्थक चिन्हाच्या ठिकाणी येणारी संख्या दिलेल्या पर्यायांमधून शोधा.

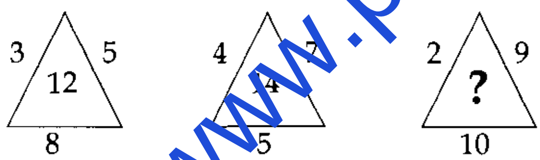

(1) 10 (2) 15 (3) 18 (4) 20

The numbers in the figures are according to some rule. Find the number in place of question mark from given alternatives.

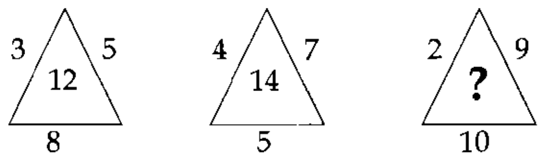

(1) 10 (2) 15 (3) 18 (4) 20

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

93. खालील मालिकेत गहाळ झालेला अंक शोधा :

24, 6, 48, 12, 96, 24, __?__

(1) 191 (2) 192 (3) 193 (4) 194

Find the missing number in the following series :

24, 6, 48, 12, 96, 24, __?__

(1) 191 (2) 192 (3) 193 (4) 194

---

94. खाली संख्यांच्या दोन ओळी दिलेल्या आहेत. खाली दिलेल्या नियमांच्या आधारे, त्या खालील प्रत्येक ओळीचे मूल्य काढून विचारलेल्या प्रश्नाचे उत्तर द्यायचे आहे. संख्यांचा हिशेब डावीकडून उजवीकडे करावयाचा आहे.

नियम :

(i) जर एका दोन अंकी सम संख्येनंतर आणखी एक समसंख्या असेल तर पहिल्या संख्येला दुसरीने भागावे.

(ii) जर एका सम संख्येनंतर एक अविभाज्य संख्या असेल तर, त्या दोन्हींचा गुणाकार करावा.

(iii) जर एका विषम संख्येनंतर आणखी एक विषम संख्या असेल तर, त्या दोन्हींची बेरीज करावी.

(iv) जर एका तीन अंकी संख्येनंतर एक पूर्ण वर्ग असणारी दोन अंकी संख्या असेल तर, दुसऱ्या संख्येला पहिल्या संख्येतून वजा करावे.

(v) जर एका तीन अंकी संख्येनंतर एक पूर्ण वर्ग नसणारी दोन अंकी संख्या असेल तर पहिल्या संख्येला दुसऱ्या संख्येने भागावे.

125	64	33
282	X	39

जर पहिल्या ओळीचे मूल्य 'X' असेल तर दूसऱ्या ओळीचे मूल्य किती ?

(1) 45 (2) 42 (3) 39 (4) 36

Two rows of numbers are given. Answer the question by calculating the value of each row, on the basis of the following rules. The calculations of numbers are to be made from left to right.

Rules :

(i) If after a two-digit even number, there is one more even number, then divide first by second.

(ii) If after an even number there is a prime number, then multiply them.

(iii) If after an odd number, there is one more odd number, then add them.

(iv) If after a three-digit number, there is a two-digit square whole number, then subtract second number from the first number.

(v) If after a three-digit number, there is a two-digit number, which is not square whole number, then divide first number by the second.

125	64	33
282	X	39

If the value of the first row is 'X', what is the value of second row ?

(1) 45 (2) 42 (3) 39 (4) 36

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

95. @, ©, #, $ आणि ★ या प्रतिकांचा उपयोग पुढीलप्रमाणे करण्यात आलेला आहे :

P©Q चा अर्थ आहे, P, Q पेक्षा लहान नाही.

P★Q चा अर्थ आहे, P, Q पेक्षा मोठा नाही आणि Q पेक्षा लहान नाही.

P@Q चा अर्थ आहे, P, Q पेक्षा मोठा नाही आणि Q एवढा नाही.

P$Q चा अर्थ आहे, P, Q पेक्षा मोठा नाही.

P#Q चा अर्थ आहे, P, Q पेक्षा लहान नाही आणि Q एवढा नाही.

यावर आधारित खाली तीन विधाने दिलेली आहेत आणि त्यावरून काढलेले तीन निष्कर्ष दिलेले आहेत. निष्कर्षांबाबत योग्य तो पर्याय निवडा.

विधाने - H ★ M ; M @ T ; T $ K

निष्कर्ष - (I) - K # M
(II) - T # H
(III) - H @ K

(1) फक्त निष्कर्ष (I) आणि (II) बरोबर आहेत

(2) फक्त निष्कर्ष (II) आणि (III) बरोबर आहेत

(3) फक्त निष्कर्ष (I) आणि (III) बरोबर आहेत

(4) निष्कर्ष (I), (II) आणि (III) सर्व बरोबर आहेत

The symbols @, ©, #, $ and ★ are used as follows :

P©Q means, P, is not less than Q.

P★Q means, P, is not greater than Q and not less than Q.

P@Q means, P, is not greater than Q and not equal to Q.

P$Q means, P, is not greater than Q.

P#Q means, P, is not less than Q and not equal to Q.

On the basis of this three statements and three conclusions, derived from them, are given. Select correct option about the conclusions.

Statements - H ★ M ; M @ T ; T $ K

Conclusions - (I) - K # M
(II) - T # H
(III) - H @ K

(1) Only conclusions (I) and (II) are correct

(2) Only conclusions (II) and (III) are correct

(3) Only conclusions (I) and (III) are correct

(4) Conclusions (I), (II) and (III) all are correct

www.pariksnapapers.in

96. दिलेल्या समीकरणातील, दोन चिन्हांच्या अदलाबदलीमुळे दिलेले समीकरण बरोबर होईल. ज्या चिन्हांच्या अदलाबदलीमुळे दिलेले समीकरण बरोबर होईल, असा योग्य पर्याय निवडा.

$2 \times 3 + 6 - 12 \div 4 = 17$

(1) × आणि + (2) + आणि − (3) + आणि ÷ (4) − आणि ÷

The given equation becomes correct due to the interchange of two signs; in the given equation. Find the correct alternative of signs, by interchanging of which, the equation will be correct.

$2 \times 3 + 6 - 12 \div 4 = 17$

(1) × and + (2) + and − (3) + and ÷ (4) − and ÷

---

97. वेगवेगळ्या नियमांचा अवलंब करणाऱ्या चार अक्षर मालिका दिलेल्या आहेत.

(a) azy, byx, cxw, dwv, ________.
(b) zxa, ywb, xvc, wud, ________.
(c) acz, bdy, cex, dfw, ________.
(d) ayb, bxc, cwd, dve, ________.

खाली एक पद दिलेले आहे. ते पद ज्या मालिकेचे आहे, ती मालिका शोधा.

पद - mmn

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) (d)

There are four letter series, following different rules :

(a) azy, byx, cxw, dwv, ________.
(b) zxa, ywb, xvc, wud, ________.
(c) acz, bdy, cex, dfw, ________.
(d) ayb, bxc, cwd, dve, ________.

One term is given below. Find out the series, to which it belongs.

Term - mmn

Answer options :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) (d)

---

98. खालील संख्या मालिकेत प्रश्न चिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

17, 30, 47, __?__, 93

(1) 66 (2) 68 (3) 70 (4) 73

Which number will replace the question mark in the following number series ?

17, 30, 47, __?__, 93

(1) 66 (2) 68 (3) 70 (4) 73

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

99. एका विशिष्ट सांकेतिक भाषेत 'yak le di' म्हणजे 'sky is blue', 'mok se le' म्हणजे 'blood is red' आणि 'mok pi di' म्हणजे 'sky and blood' तर 'blood' साठी कोणता संकेत असेल ?

(1) pi (2) mok (3) le (4) di

In a certain code language 'yak le di' means 'sky is blue', 'mok se le' means 'blood is red' and 'mok pi di' means 'sky and blood' which code stands for 'blood' ?

(1) pi (2) mok (3) le (4) di

---

100. एका सांकेतिक भाषेत 'pik da pa' चा अर्थ आहे 'where are you', 'da na ja' चा अर्थ आहे 'you may come' आणि 'na ka sa' चा अर्थ आहे 'he may go'. तर या सांकेतिक भाषेमध्ये 'come' साठी कोणता संकेत येईल ?

(1) da (2) ja
(3) na (4) (1), (2), (3) पैकी एकही नाही

In a code language 'pik da pa' means 'where are you', 'da na ja' means 'you may come' and 'na ka sa' means 'he may go'. Then what is the code for 'come' in this code language ?

(1) da (2) ja
(3) na (4) None of (1), (2), (3)

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.parikshapapers.in

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

www.pariksha papers.in